

weekblad voor de Universiteit van Amsterdam
jaargang 64 25/02/2011 nummer 22

Folia

Amsterdam 2028

Cees Vervoorn en
Eric van der Burg over
hun olympische droom

Gratis heroïne

politiek gevoelig
en zeer effectief

Bul

Nadia Palesa (die van
de shampoo reclame)

Kritisch kijken naar
de schaamlippen

Kan jouw vagina ook

Twee UvA-studenten doen onderzoek naar 'genitale onzekerheid' bij vrouwen. Ze willen weten hoe jonge vrouwen over hun vulva denken. Waarom? Vanwege de opkomst van de **schaamlipcorrectie**. 'Als iets artificieels de norm wordt, is dat niet goed.' Anouk Kemper

Een paar jaar geleden leek iedereen een 'pornopoes' te willen.

Opeens was de schaamlipcorrectie een hype. Schande, zo meende documentairmaker Sunny Bergman. In haar film *Beperkt houdbaar* uit 2007 voerde zij een Amerikaans plastisch chirurg op die meende dat Bergmans schaamlippen 'definitely some work' konden gebruiken. Nederlandse feministen schreeuwden moord en brand. Vrouwen moesten zich niet gek laten maken. De binnenste schaamlippen mogen best wat uitsteken. Sterker nog, dat is juist normaal.

KIJKEN MET EEN SPIEGELTJE

Maar als het op schaamlippen aankomt, hebben de meeste meisjes eigenlijk geen vergelijkingsmateriaal. 'Ja, porno. Maar dat is altijd gefotoshopt. Of die vrouwen zijn geopereerd. Veel meisjes worden daar onzeker van,' menen Sara Hesselink en Noinin Snijders. De twee masterstudentes psychologie doen voor hun afstuderen onder begeleiding van Ellen Laan, psycholoog-seksuoloog in het AMC, onderzoek naar 'genitale onzekerheid'. In andere woorden: hoe denken jonge vrouwen over hun vulva? Uiteindelijk hopen Snijders en Hesselink te bereiken dat de onzekerheid afneemt. Daar denken ze een redelijke oplossing voor te hebben. Meiden die meedoen aan het onderzoek krijgen een PowerPointpresentatie te zien met tientallen vulva's van andere vrouwen. 'Dan merk je dat ze vaak geen benul hebben van hoe het er bij normale vrouwen uitziet,' vertelt Hesselink. 'Meisjes die op de vragenlijst aangaven best onzeker te zijn, zeggen ineens: o, dan valt het bij mij allemaal wel mee.' Ook moeten de proefpersonen met een spiegelkje naar

hun vulva kijken en hardop zeggen wat ze zien. De twee studenten zitten daar niet naast met een opschriftboekje, maar verlaten voor die gelegenheid de kamer. Ook worden de uitspraken van de meisjes niet opgenomen. *Hesselink*: 'Het is namelijk al voldoende om in neutrale termen hardop te beschrijven wat je ziet. Bijvoorbeeld, zulke grote schaamlippen, ongeveer die kleur, haar, geen haar.' Vervolgens blijkt veelal dat de proefpersonen na het bekijken van de PowerPoint en na de 'spiegelkjesop-

'Bij mij hangt alles er zó erg uit dat het met fietsen en paardrijden vaak helemaal gaat bloeden van het schuren. Ik vraag me af of het bij mij wel mogelijk is om het mooi te maken'

(anoniem, plastische-chirurgie-wijzer.nl)

dracht' zich zekerder voelen over hun eigen genitaliën. 'Als meisjes een schaamlipcorrectie willen, zouden ze dus eerst deze test kunnen doen. En dan eens zien of ze nog steeds een operatie willen,' vindt Snijders. Zij en haar studiegenoot zijn niet tegen een operatie wanneer vrouwen echt medische klachten hebben,

bijvoorbeeld last tijdens het fietsen of tijdens het vrijen. 'Maar als iets artificieels de norm wordt, is dat niet goed,' legt Hesselink uit. 'Er zou meer educatie moeten zijn op scholen, zodat meisjes weten hoe een natuurlijke vulva eruitziet.'

GEEN LESBIENNES

Hoeveel schaamlipcorrecties er jaarlijks in Nederland worden gedaan, is moeilijk te schatten. Verreweg de meeste 'labiareducties' worden uitgevoerd in privéklinieken. Omdat zij meestal niets aan verzekeringen hoeven door te geven, houden die klinieken geen cijfers bij. Het AMC deed er dit jaar slechts zeven. 'En dat is dan veel,' zegt Mujde Ozer, seksuoloog en plastisch chirurg in opleiding in het AMC. Twee jaar geleden is het academisch ziekenhuis begonnen met een onderzoek naar vrouwen die een schaamlipcorrectie willen. 'Want het onderwerp kreeg veel aandacht in de media, maar in feite weten we heel weinig van deze groep vrouwen. En we weten ook niet wat de langetermijneffecten zijn van zo'n operatie.' Het idee achter het onderzoek is vrouwen te beschermen tegen een

(eventueel) onnodige operatie. In de twee jaar dat het onderzoek loopt, heeft Ozer 56 vrouwen gezien tussen de dertien en 56 jaar. 'De gemiddelde leeftijd is 27 jaar. Het gaat eerder om hoogopgeleide dan laagop-

'Ik kijk nu al uit naar het eerste fietstochtje zonder pijn. Doe gewoon waar je echt zelf achter staat en laat je niks aanpraten, luister naar je gevoel'

(Jenny, plastische-chirurgie-wijzer.nl)

geleide vrouwen. Ze wonen vaker in het Gooi dan in de Bijlmer, bij wijze van spreken. Opvallend is dat er tot nu toe geen enkele lesbienne tussen zat.' Uiteindelijk is ongeveer de helft van deze 56 vrouwen niet geopereerd, omdat zij te jong waren of het uiteindelijk niet nodig vonden.

NUMMER 103

Grofweg zijn de vrouwen die langsko-

wel wat werk gebruiken?

men onder te verdelen in drie groepen. Zo vindt de ene groep haar schaamlippen niet mooi, de ander heeft bijvoorbeeld last met fietsen en de laatste groep vindt haar schaamlippen niet 'normaal'. 'Deze vrouwen denken dat ze afwijken van de norm, die groep is het meest verontrustend. Hen laten we plaatjes zien van andere vulva's.' Het zijn dezelfde plaatjes als studenten Hesselink en Sniijders gebruiken. 'Ja, die hebben ze van mij gekregen,' lacht Ozer. Bij het zien van de plaatjes zeggen de meeste vrouwen: 'O, het valt mee bij mij. Of ze willen er net zo een hebben als nummer 103.'

Volgens Ozer is onzekerheid over de genitaliën niets nieuws. 'In je pubertijd ben je overal onzeker over, dus waarom niet daarover?' Wel nieuw is de 'maakbaarheid' van het lichaam, zegt ze. Kleine borsten? Daar kun je wat aan doen. 'Het wordt steeds makkelijker om dingen te veranderen. Mensen krijgen zo een minder goed beeld van wat nou eigenlijk "normaal" is. Als vrouw kun je sowieso al niet goed vergelijken. Je

ziet misschien je zus, je moeder of een vriendin wel eens naakt, maar dat is het dan.' En dit is niet het enige probleem. De seksuoloog vindt dat vrouwen ook nog eens verkeerd omgaan met hun vulva. 'Hoeveel bruismid-

"t Zijn echte flappen, om het maar eens plat te zeggen. Ze puilen behoorlijk uit. Mijn man vind dat zelfs opwindend. Ik lees tegenwoordig dat vrouwen schaamlipcorrecties laten uitvoeren. En daar ben ik dan nieuwsgierig naar"

(Luckyjane, Viva.nl)

deltjes, smeermiddeltjes en geurdoekjes er wel niet op de markt zijn, je wil het niet weten. Je hebt tegenwoordig zelfs maandverband met een geurtje. Dat is helemaal niet goed voor je vagina, met zeep wassen is ook slecht. We verzor-

gen ons lichaam bijna te veel. En door strings, boxers met zo'n naad in het midden en door skinny jeans gaat het knellen. Geen wonder dat je dan last krijgt.' Met andere woorden, vaak doet een andere onderbroek al wonderen.

VAGINAVERNAUWING

Studenten Sniijders en Hesselink merken dat 'genitale onzekerheid' sterk verbonden is met onze cultuur. 'We noemen het zelfs al de schaamstreek, zo diep zit dat schaamtegevoel in ons,' zegt Hesselink. Haar studiegenoot: 'De enigen die dat gevoel kunnen doorbreken, zij wij zelf.' Verontwaardigd vertellen ze dat in de Verenigde Staten het aantal vaginaver nauwingen, waarbij de vagina dus nauwer wordt gemaakt, tussen 2005 en 2007 is verdriedubbeld. Recentere cijfers zijn er nog niet, toch vermoeden ze een trend. 'Zo'n vernauwing doe je puur voor de man, dat is best schokkend!' Om alvast het zekere voor het onzekere te nemen, vinden de twee dat kinderen al op jonge leeftijd beter onderwijs moeten krijgen over een natuurlijk lichaamsbeeld. Hun onderzoek lijkt daar in zekere zin al aan bij te dragen. Na deelname aan het

onderzoek is het 'genitale zelfbeeld' van de meeste vrouwen omhoog gegaan. In februari hopen de twee het onderzoek volledig te hebben afgerond.

Ook seksuoloog Mujde Ozer pleit voor meer onderzoek. 'Tot op heden is het niet interdisciplinair genoeg, het levert te weinig kennis op. We weten wel welke technieken er zijn voor de operatie, maar niet wat het fysieke, psychologische en seksuele effect is. Je bent toch in zwellichamen en zenuwen aan het snijden. Richt dat geen schade aan?' Daarnaast zijn er weinig gegevens over wat nou eigenlijk 'normale schaamlippen' zijn. Hoe groot zijn ze bijvoorbeeld gemiddeld? Dat zal tevens in kaart gebracht moeten worden. Uiteindelijk verwacht Ozer dat het aantal schaamlipcorrecties zal afnemen in Nederland. 'Als je mensen goed voorlicht over de effecten, zullen de meeste waarschijnlijk zeggen: laat maar. Je moet niet in een moeilijk gebied gaan snijden als dat gewoon niet nodig is.' ■■■

Foto's zoals die in het onderzoek gebruikt worden, met links de populaire vagina '103'

